

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/36/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014200888
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200888.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky: Y. V., nar. XY, r.č.: XY, bytom Q., zastúpená JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom, AK so sídlom v Žiline, Nám. M. R. Štefánika 1, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/208/2014-58 zo dňa 29. januára 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/208/2014-58 zo dňa 29. januára 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 13. júna 2014, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 27. apríla 2010. Predmetným rozhodnutím bol realizovaný rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013. Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia odporkyne, pobočky Žilina zo dňa 23. októbra 2014, ktorý opätovne posúdil zdravotný stav navrhovateľky na základe podaného opravného prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne a podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia odporkyne, ústredie zo dňa 21. novembra 2014 navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa zistenia posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky posudkovým lekárom sociálneho poistenia, pobočky Žilina dňa 23. októbra 2014 sa uskutočnilo v neprítomnosti navrhovateľky, pretože napriek opakovanému predvolaniu a prevzatíu doručenky sa na posúdenie nedostavila. Posudková lekárnica sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava vypracovala posudok o invalidite v rámci

realizácie rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013 v neprítomnosti navrhovateľky, ako aj jej právneho zástupcu na konaní, na základe predložených odborných lekárskeho nálezov za prítomnosti prísediaceho odborného lekára - ortopéda MUDr. E. Q. a prísediacej odbornej lekárky - neurologičky MUDr. M. G.. V konaní o opravnom prostriedku dňa 23. októbra 2014 SP, pobočka Žilina posúdila zdravotný stav navrhovateľky z dostupnej posudkovej spisovej dokumentácie, nakoľko sa menovaná na posúdenie zdravotného stavu opätovne nedostavila, nebola uznaná invalidnou - MSPVZČ určená na 30%. Posudok: Na dnešné konanie sa navrhovateľka pani V. nedostavila. Dostavil sa právny zástupca navrhovateľky JUDr. Mgr. Bucha, ktorého vyjadrenie je v zápisnici o ústnom pojednávaní. V odvolacom konaní sme sa oboznámili s celou posudkovou spisovou dokumentáciou, so všetkými doloženými odbornými nálezmi v posudkovej spisovej dokumentácii, na základe ktorých zisťujeme, že posúdenie dňa 23. októbra 2014 a 23. apríla 2014 je správne. Navrhovateľka nie je invalidná, pretože celková MPSVZC je 30% (M54/Kap. XV., E, 3.b).

Na účely realizácie rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013 vypracovala Sociálna poisťovňa, ústredie, vysunuté pracovisko v Banskej Bystrici lekársku správu dňa 23. apríla 2014 (druhostupňová posudková lekárka sociálneho poistenia MUDr. Q. za prítomnosti prísediaceho odborného lekára - ortopéda MUDr. Q. a prísediacej odbornej lekárky - neurologičky MUDr. G.) lekársku správu. Posudok: Zdravotný stav 59-ročnej ženy so stredoškolským vzdelaním, ktorá vykonávala administratívne práce, toho času od roku 2004 nezamestnanej posudzujem za prítomnosti prísediacich odborných lekárov ortopéda - MUDr. E. Q. a neurológa - MUDr. M. G., ktorých sme na posúdenie zdravotného stavu pozvali na základe rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. septembra 2013. Rozhodujúcim ochorením pre určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u menovanej je ochorenie chrbtice - dorzalgie pri preukázaných degeneratívnych zmenách na stavcoch a medzistavcových platničkách s miernou funkčnou poruchou, pri ktorej je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť so zohľadnením jej vzdelania a práce, ktorú v minulosti vykonávala 20%. Túto zvyšujú o 10% ostatné ochorenia uvedené pod chorobou v lekárskej správe vyššie. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30% (M54/Kapitola XV., oddiel E, položka 3, písm. b).

V lekárskej správe vypracovanej dňa 13. marca 2014 druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia MUDr. U. za prítomnosti prísediacej odbornej lekárky neurologičky MUDr. M. a prísediaceho odborného lekára ortopéda MUDr. U. je uvedené: Navrhovateľka vznáša námietky voči zaujatosti prísediacich odborných lekárov z odboru ortopedie MUDr. R. U. a z odboru neurológie MUDr. H. M. a to z dôvodu, že ortopédovi neverí, lebo zle liečil jej matku a MUDr. M. preto, lebo je jej bývalá spolužiačka z gymnázia, nerozpráva sa s ňou, robila posmešky a nevidí dôvod prečo, nikdy jej nič neurobila a mala s ňou zlé kontakty.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, i konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 2501 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

Navrhovateľka v súdnom konaní nepredložila novšie odborné lekárske nálezy, ktoré by neboli zohľadnené posudkovými lekármi, konštatujúce prípadne iné diagnostické závery ako boli zistené v správnom konaní, a ktoré by predstavovali dôkazy nasvedčujúce možnej existencii novej skutočnosti, ktorou by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia mohli zaoberať, resp. ktoré by nasvedčovali inému rozsahu zdravotného poškodenia u navrhovateľky ako bol v čase rozhodovania odporkyne ustálený, alebo by inak prijatý záver spochybňovali.

V konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, presvedčivo podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi nezávislých odborníkov, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Navrhovateľkou a jej právnym zástupcom uvedené výčitky nezakladajú podľa názoru súdu objektívne pochybnosti odbornosti, resp. objektívnosti posudkových lekárov, ktoré by vyžadovali vykonať nové konanie vo veci. Pochybnosti navrhovateľky (resp. jej právneho zástupcu) o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považoval súd za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením navrhovateľky a jej právneho zástupcu, čo však nezakladá relevantný dôvod

na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Súd poukazuje na množstvo stanovených termínov ohľadne posúdenia invalidity navrhovateľky, na ktoré sa ospravedlňovala buď navrhovateľka, alebo jej právny zástupca. Pokiaľ sa ospravedlnil právny zástupca z dôvodu kolízie, súd poznamenáva, že rovnakým spôsobom sa mohol ospravedlniť aj v konaní, ktoré kolidovalo s dátumom posúdenia invalidity navrhovateľky, a to aj vzhľadom na zložitosť posúdenia invalidity navrhovateľky za prítomnosti prísediacich odborných lekárov neurológa a ortopéda, ktorých by nenamietala (čiže mimo jej trvalého bydliska). Nebol preto daný dôvod ani na ďalšie dokazovanie, keďže ani prípadný znalec posudkovými úkonmi nemohol byť poverený, pretože táto činnosť prislúcha v zmysle citovanej právnej úpravy (§ 135 ods. 5 zákona o sociálnom poistení) posudkovým lekárom sociálneho poistenia, ktorí navyše (druhostupňoví lekári v Banskej Bystrici ako aj v Žiline) boli pripravení posúdiť invaliditu navrhovateľky.

O odbornej úrovni druhostupňových posudkových lekárov (MUDr. U., MUDr. Q. a prísediacich odborných lekárov ortopéda MUDr. Q. a neurologičky MUDr. G.) nemá súd dôvod pochybovať. Námietky navrhovateľky, ako aj jej právneho zástupcu na pojednávaní súdu nemohol súd zohľadniť, lebo uvádzané námietky boli všetky známe pri posudzovaní navrhovateľky prvostupňovými aj druhostupňovými posudkovými lekármi a vyplývajú z odborných lekárskeho vyšetrení, ktoré boli podkladom pre ich závery o invalidite navrhovateľky, resp. pri určení miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Dôvod na opätovné posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky preto súd nevzhladol.

Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že rozhodnutie odporkyne zo dňa 13. júna 2014 je vydané v súlade so zákonom, o zákonnosti postupu odporkyne nemal pochybnosti, preto napadnuté rozhodnutie ako zákonné potvrdil v súlade s ustanovením § 250q ods. 2 O.s.p.

Uznaná miera poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bola určená mierou zodpovedajúcou zákonu v čase rozhodovania odporkyne (ako aj v čase posúdenia invalidity navrhovateľky druhostupňovými posudkovými lekármi sociálneho poistenia MUDr. Q. a MUDr. U.).

Na margo súd poznamenáva, že Lekárska správa vypracovaná druhostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia sa na účely posúdenia invalidity účastníka v rámci preskúmvacieho konania doručuje LEN súdu a rovnopis sa zakladá do LDM posudzovaného. Posudzovanému účastníkovi konania sa nedoručuje. Skutočnosť - nedoručenie Lekárskej správy vypracovanej prvostupňovým posudkovým lekárom sociálneho poistenia v rámci preskúmvacieho konania posudzovanému účastníkovi - sama o sebe nie je spôsobilá byť dôvodom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia o nepriznaní invalidity posudzovaného účastníka. Rovnako nie je ani porušením práv účastníka, resp. jeho právneho zástupcu zakotvených v čl. 42 ods. 2 Ústavy SR, a to aj s poukazom na správanie samotnej navrhovateľky a jej právneho zástupcu v konaní, v rámci poskytnutia nevyhnutne potrebnej súčinnosti, za účelom posúdenia invalidity navrhovateľky na základe posledného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline zo dňa 19. septembra 2013.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa jej názoru v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p., tým, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c) O.s.p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), doterajší zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doposiaľ neboli uplatnené (§ 205 ods. 2 písm. e) O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.).

Uviedla, že posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity sa uskutočnilo v jej neprítomnosti. V tomto smere poukázala na znenie ustanovenia § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení. Podľa jej názoru zákon v zmysle citovaného ustanovenia neumožňuje posudzovať zdravotný stav bez prítomnosti poistenca. Ak teda mala odporkyňa pochybnosti o dôvodnosti neúčasti, mala využiť iné procesné možnosti, ktoré jej zákon priznáva. Je nežiaduce, aby sa toleroval úkon, ktorý sa prieči zákonu a na zľahčenie negatívnych dopadov tohto úkonu sa poukazovalo na postup účastníka konania, ktorý na takýto úkon má plné právo.

Podľa názoru navrhovateľky odporkyňa sa neriadila právnym názorom, ktorý je uvedený v rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/101/2013-53 zo dňa 19. septembra 2013, v ktorom je uvedené, že druhostupňový posudkový lekár vypracuje správu za účelom posúdenia invalidity navrhovateľky za prítomnosti odborných lekárov - neurológa aj ortopéda.

Taktiež odborný lekár MUDr. U. U. ako i MUDr. H. M. neprotestovali proti námietke navrhovateľky, že sú predpojatí. Navrhovateľka sa nedostavila dňa 21. novembra 2014 k MUDr. U. na posúdenie jej invalidity z dôvodu, že tam vôbec neboli odborní lekári a pokiaľ by boli prišli (MUDr. M. a MUDr. U.), ktorí boli na posúdení jej invalidity dňa 13. marca 2014, voči tým v uvedený deň vznesla námietku zaujatosti.

Ďalej poukázala na to, že v odôvodnení rozsudku sa uvádza, že navrhovateľka okrem iného trpí na postihnutie stavca chrbtice, ktorý je vysunutý iba 5mm. Toto tvrdenie je nesprávne, čo potvrdzuje dôkaz RTG nález zo dňa 09. septembra 2010 - príloha č. 3, podľa ktorého telo stavca je posunuté o 10mm. Súd sa týmto RTG nezaoberal, pritom sa na ňom nachádza aj nález RTG krčnej chrbtice. Uvedený nález bol založený do spisu odporkyne, nakoľko odporkyňa ani súd sa ním nezaoberal, ich závery nemôžu vychádzať z kompletného posúdenia zdravotného stavu.

Taktiež podľa dôkazu vyšetrenia kolena magnetickou rezonanciou zo dňa 03. augusta 2010 vyšetrenie odhalilo edém kostnej drene, cystu a meniskus. Súd sa týmto dostatočne nezaoberal. Taktiež nebola braná do úvahy ani magnetická rezonancia zo dňa 18. apríla 2012 a 27. júna 2012. Odporkyňa ani súd sa ďalej nezaoberali ortopedickým vyšetrením zo dňa 03. januára 2013. Dňa 24. novembra 2010 bola navrhovateľke predpísaná francúzska barla, čo jednoznačne preukazuje, že navrhovateľka má problémy pri chôdzi a je obmedzená v pohyblivosti ako i statodynamike. Taktiež do úvahy nebol braný ani lekársky nález zo dňa 16. apríla 2010, podľa ktorého má navrhovateľka stuhnuté svalstvo.

Ďalej uviedla, že súd sa absolútne nezaoberal námietkami navrhovateľky v opravnom prostriedku v tej časti, kde poukazuje na nesprávne posúdenie jej sociálnych a pracovných schopností. Hlavná funkčná miera poklesu bola posudkom stanovená na 20%, pričom podľa prílohy, rozpätie je od 20%-35%. Ak by bola v posudku stanovená najvyššia miera, t.j. 35%, bola by uznaná za čiastočne invalidnú.

Poukázala na to, že podľa posudku je navrhovateľka bežne zamestnateľná, čo nepôsobí presvedčivo v kontexte jej tesne pred dôchodkovým vekom (je pre potencionálnych zamestnávateľov problém, neoplatí sa im ju zamestnávať), je dlhodobo nezamestnaná a teda stratila prehľad o terajších trendoch a pracovných zvyklostiach, je dlhodobo práceneschopná, vôbec neovláda prácu na PC a nikto ju nebude rekvalifikovať, aby následne odišla do dôchodku. Pre bolestivé ochorenie a značné problémy nie je možné, aby pracovala v pôvodnej profesii v školstve. Navrhovateľka netrpí na jedno či dve ochorenia, ale priam na celú plejádu ochorení. Pokiaľ sú spochybňované závery posudku, súd nevynaložil dostatočné úsilie na odstránenie týchto rozporov. Citácia záverov posudkov je nepostačujúca.

Nakoľko sa s týmito argumentmi súd nevysporiadal, považuje navrhovateľka rozsudok za nepreskúmateľný a zmätočný. Rozsudkom krajského súdu boli porušené ústavné práva navrhovateľky ako základné právo na spravodlivý proces. (V tejto súvislosti navrhovateľka poukázala na znenie ustanovenia § 1 O.s.p., čl. 6 ods. 1, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, judikatúru Ústavného súdu SR a na Nález č. III. ÚS 119/2003-30, ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p.).

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia, zadovážených v tomto konaní, a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Zdravotný stav navrhovateľky bol posúdený za účasti odborných lekárov z oblasti neurológie a ortopédie. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho, bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 13. júna 2014 č. XY, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení bola navrhovateľke zamietnutá žiadosť zo dňa 27. apríla 2010 o invalidný dôchodok.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého, zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8 zákona o sociálnom poistení).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka žiadosťou spísanou dňa 27. apríla 2014 požiadala odporkyňu o priznanie invalidného dôchodku od 1. januára 2010. Napadnutým rozhodnutím odporkyne č. XY zo dňa 13. júna 2014 bola podľa ustanovenia § 70 a § 71 zákona o sociálnom poistení zamietnutá žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 27. apríla 2010. Predmetným rozhodnutím bol realizovaný rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013, ktorým súd zrušil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 28. februára 2013 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. s použitím § 250l ods. 2 O.s.p. a § 250q ods. 2 O.s.p. a vec vrátil odporkyni na ďalšie konanie. Uviedol, že odporkyňa je podľa § 250r O.s.p. právnym názorom

súdu viazaná a je potrebné, aby v ďalšom konaní si pred rozhodnutím zadovážila potrebné podklady na rozhodnutie v súlade s ustanovením § 195 zákona o sociálnom poistení a to opätovným predvolaním navrhovateľky k druhostupňovému posudkovému lekárovi, zadovážením si odborných posudkov (čo bude povinnosťou navrhovateľky druhostupňovému posudkovému lekárovi predložiť na jeho predvolanie za účelom posúdenia jej invalidity) za účelom zistenia a objasnenia skutočného stavu veci (zdravotného stavu navrhovateľky), z ktorého by bolo možné ustáliť, či navrhovateľka je alebo nie je invalidná. Druhostupňový posudkový lekár vypracuje lekársku správu za účelom posúdenia invalidity navrhovateľky za prítomnosti prítomnosti prítomných odborných lekárov - neurológa aj ortopéda.

Podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, vysunuté pracovisko v Banskej Bystrici zo dňa 23. apríla 2014 navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podkladom pre posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie na posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky boli lekárske vyšetrenia uvedené v lekárskej správe a odbornom posudku. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie posudkový lekár určil choroby podporného a pohybového aparátu -dorzopatiu, degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím, so slabosťou svalového korzetu chrbta, s obmedzením pohybu v postihnutom úseku, uvedenú v prílohe č. 4 k zákonu o sociálnom poistení v kapitole XV, oddiel E, položka 3 písmeno b), za ktoré určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20%. Za iné zdravotné postihnutie (ostatné pridružené ochorenia, ktoré svojou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť neprevyšujú najzávažnejšie rozhodujúce ochorenie), posudkový lekár zvýšil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10%. Výsledná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30%.

Na základe podaného opravného prostriedku zo strany navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne zo dňa 13. júna 2014 z dôvodu neuznania invalidity bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Žilina dňa 23. októbra 2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, ústredie dňa 21. novembra 2014. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov vyhodnotili, že navrhovateľkin zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľka v konaní predloženými listinnými dôkazmi nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd udáva, že navrhovateľka je povinná preukázať skutočnosti rozhodujúce pre nárok na

invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Zároveň odvolací súd udáva, že navrhovateľka v prípade zhoršeného zdravotného stavu môže opätovne požiadať odporkyňu o posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity.

Pokiaľ sa jedná o námietky navrhovateľky, odvolací súd poukazuje na obsah Lekárskej správy - Zápisnica o ústnom pojednávaní zo dňa 23. októbra 2014, spisanej v súlade s § 189 zákona o sociálnom poistení, z obsahu ktorej vyplýva, že menovaná p. V. i jej advokát p. JUDr. Mgr. Štefan Bucha boli pozvánkou s doručenkou pozvaní na posúdenie zdravotného stavu p. V. na deň 19. septembra 2014 o 8,30 hod. na tunajšiu SP, pobočka Žilina, ktoré pojednávanie sa nekonalo, nakoľko p. JUDr. Mgr. Štefan Bucha v ten deň mal pojednávanie a p. V. napísala list - ospravedlnenie, že chce, aby pojednávania sa zúčastnil aj jej advokát. Ďalšie pojednávanie bolo na deň 26. septembra 2014, pozvánka bola zaslaná menovanej dňa 22. septembra 2014 s doručenkou (do vlastných rúk - opakované doručenie), ale i obyčajnou poštou, na ktoré pojednávanie sa menovaná nedostavila, dostavil sa len jej právny zástupca. Doručenku p. V. prevzala dňa 23. septembra 2014 - neospravedlnila sa. Ďalšie pojednávanie bolo na deň 23. októbra 2014, pričom navrhovateľka s a nedostavila bez ospravedlnenia, ospravedlnil sa len jej právny zástupca. Preto zdravotný stav menovanej bol posúdený bez prítomnosti v tunajšej pobočke.

Druhostupňový posudkový lekár MUDr. U. v lekárskej správe zo dňa 21. novembra 2014 uviedol: Na dnešné zasadanie sa dostavil právny zástupca JUDr. Mgr. Štefan Bucha, čakal na klientku pani V., ďalej nie je ochotný čakať. Žiada potvrdenie, že sa na konanie dňa 21. novembra 2011 o 8:30 hod. dostavil. Týmto potvrdzujeme, že horeuvedené je pravda. Právny zástupca pani V. uviedol, že jeho účasť na dnešnom pojednávaní bez klientky by nemala význam, pretože na jeho klientku bol vypracovaný posudok MUDr. R. N., avšak tento mu nebol doručený Sociálnou poisťovňou, ani p. Y. V. a jeho klientka mu nedoručila všetky lekárske správy čo má. Na dnešné konanie sa navrhovateľka nedostavila, neospravedlnila sa. Dostavil sa právny zástupca navrhovateľky JUDr. Mgr. Štefan Bucha. Preto pokračujeme v posúdení zdravotného stavu bez účasti navrhovateľky a jej právneho zástupcu.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje tiež na skutočnosť, že v rámci realizácie rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013 listom zo dňa 24. októbra 2013 bola posúdením zdravotného stavu navrhovateľky na účely invalidity poverená posudková lekárka sociálneho poistenia SP - ústredie Bratislava so sídlom v Banskej Bystrici. Vzhľadom k uvedenému bola navrhovateľka pozvaná na posúdenie zdravotného stavu na účely invalidity k posudkovému lekárovi sociálneho poistenia SP-ú Bratislava, so sídlom v Banskej Bystrici na deň 26. novembra 2013, kedy mal byť jej zdravotný stav posúdený aj za prítomnosti prísediaceho odborného lekára - ortopéda MUDr. E. Q. a neurológa MUDr. M. G.. Menovaná telefonicky dňa 22. novembra 2013 a následne aj prostredníctvom e-mailu oznámila, že sa na konanie nedostaví pre zhoršenie zdravotného stavu, ako i pre zlú finančnú situáciu. Zároveň požiadala, aby jej zdravotný stav bol posúdený na účely invalidity na základe rozsudku krajského súdu v mieste jej trvalého bydliska za prítomnosti odborných lekárov - neurológa a ortopéda, ktorí sú jej ošetrojúci lekári. Vzhľadom k uvedenému posudkový lekár sociálneho poistenia SP v Banskej Bystrici dňa 26. novembra 2013 konanie odročil a odstúpil kompletnú posudkovú spisovú dokumentáciu posudkovému lekárovi sociálneho poistenia SP-ú Bratislava, so sídlom v Žiline - MUDr. R. U.. Na konaní v SP, ústredie v mieste výkonu Žilina dňa 13. marca 2014 navrhovateľka vzniesla námietky voči zaujatosti prísediacich odborných lekárov (ortopédovi MUDr. R. U. a neurologičke MUDr. H. M.). Vzhľadom k tomu posudkový lekár sociálneho poistenia SP-ú Bratislava, so sídlom v Žiline konanie dňa 13. marca 2013 odročil a poučil navrhovateľku, ako aj jej právneho zástupcu o tom, že nie je možné, aby jej zdravotný stav na účely invalidity bol posúdený v mieste jej trvalého bydliska za prítomnosti iných prísediacich odborných lekárov. Menovaná uvedenú skutočnosť zobrala na vedomie a súhlasila, že sa dostaví na posúdenie zdravotného stavu k inému posudkovému lekárovi odporkyne, ústredie. Vzhľadom k uvedenému bola posúdením zdravotného stavu pani V. v rámci realizácie rozsudku krajského súdu poverená posudková lekárka sociálneho poistenia odporkyne, ústredie Bratislava, vysunuté pracovisko Banská Bystrica, ktorá na konanie prizvala aj prísediacich odborných lekárov ortopéda - MUDr. E. Q. a neurológa - MUDr. M. G., aj právneho zástupcu

menovanej JUDr. Mgr. Štefana Buchu - advokáta, so sídlom v Žiline. Dňa 7. apríla 2014 SP ústredie, pracovisko Banská Bystrica bolo doručené ospravedlnenie právneho zástupcu z neúčasti na ústnom pojednávaní, v ktorom uviedol, že dňa 23. apríla 2014 má vytýčené pojednávanie, a preto sa nemôže dostaviť na ústne pojednávanie o posúdení invalidity pani V., ktorá oznámila, že ani ona sa nedostaví na ústne pojednávanie o posúdení invalidity v prípade, že nepríde jej právny zástupca. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava vypracovala posudok o invalidite v rámci realizácie rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013 v neprítomnosti menovanej, ako aj jej právneho zástupcu na konaní na základe predložených odborných lekárskeho nálezov za prítomnosti prísediaceho odborného lekára - ortopéda MUDr. Q. a prísediacej odbornej lekárky - neurologičky MUDr. M. G.. Na účely realizácie rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 25Sd/101/2013-51 zo dňa 19. septembra 2013 vypracovala Sociálna poisťovňa, ústredie, vysunuté pracovisko v Banskej Bystrici lekársku správu dňa 23. apríla 2014 (druhostupňová posudková lekárka sociálneho poistenia MUDr. Q. za prítomnosti prísediaceho odborného lekára - ortopéda MUDr. Q. a prísediacej odbornej lekárky - neurologičky MUDr. G.).

Odvolací súd taktiež, zhodne s názorom krajského súdu, v uvedenej právnej veci poukazuje na množstvo stanovených termínov ohľadne posúdenia invalidity navrhovateľky za prítomnosti odborných lekárov v súlade s realizáciou rozsudku krajského súdu, na ktoré sa navrhovateľka ani jej právny zástupca nedostavili. Posudkoví lekári vyhotovili posudky, ktoré sú zhodné, úplné a presvedčivo odôvodňujú mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou na 30%. Uvedené posudky boli vyhotovené za prítomnosti odborných lekárov - špecialistov, ortopéda a neurologičky v intenciách zrušujúceho rozsudku krajského súdu.

Pre posúdenie arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu považoval Najvyšší súd Slovenskej republiky za kľúčové zistenie, či spôsob, ktorým krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie, je ústavne a zákonne konformný. Inými slovami povedané, úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo zistiť, či spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorým krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, vzhľadom na zistený skutkový stav, nie je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne a zákonne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy (m.m. II. ÚS 127/07).

Ako vyplýva z konštantnej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad II. ÚS 127/07, I. ÚS 110/02) o svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. V predmetnej právnej veci aplikácia a výklad príslušných ustanovení zákona o sociálnom poistení nie je popretím ich zmyslu. V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu je riadne odôvodnený, nie je arbitráry a nesignalizuje možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy. Úvaha krajského súdu, ktorá vychádza z konkrétnych faktov, je logická, a preto aj legitímna a žiadne znaky arbitrárnosti nevykazuje.

Skutočnosť, že sa navrhovateľka s názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (napríklad II. ÚS 87/07-10). Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach konštantne pripomína, a Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s tým v plnej miere stotožňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, IV. ÚS 112/05).

Napokon aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre uvádza, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú; článok 6 ods. 1 dohovoru však nemožno

chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri zamietnutí odvolania môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia rozhodnutia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku zo dňa 21. januára 1999, Van de Hurk proti Holandsku zo dňa 19. apríla 1994). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je potrebné posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad, aj so zreteľom na charakter konania (správne súdnictvo), v ktorom bolo napadnuté rozhodnutie vydané (Ruiz Torija proti Španielsku zo dňa 9. decembra 1994).

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline riadne odôvodnený, podrobne odpovedal na všetky pre vec dôležité argumenty navrhovateľky, jeho odôvodnenie je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, a preto podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva navrhovateľky na prístup k súdu, nebola jej ani odňatá možnosť konať pred súdom.

Zároveň najvyšší súd udáva, že pokiaľ odporkyňa rozhoduje o žiadosti na invalidný dôchodok, zákon ju nezmocňuje na to, aby v tomto konaní prihliadala na sociálne pomery účastníkov konania.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.